Ой ще за наших батьків те було:
В нас молоде на Вкраїні подружжя жило —
Був чоловік, а на ймення Хома,
Жінка Марина
Та ще маненька дитина,—
Ну, та вже більше нікого й нема.
Добре їм жити: весела хатина,
Єсть що і з'їсти, і спити,
Єсть у чому походити,
А якщо часом чого і нема,
— Буде і так! — говорили Марина й Хома.
Тільки одно було лихо:
Не повсякчас у їх тихо,—
З жінкою часто Хома все змагався,
Працею все він своєю було величався:
Трохи обід, чи вечерю не вспіє Марина зварити,
Зараз уже й починає Хома гомоніти:
— День увесь робиш, аж піт обливає,
А тут ще й їсти немає!
Вже мені цяя жінота!
Ну, і яка їм робота?
Нічого їм тут робить увесь день,—
Сядь та й сиди хоч, як пень!
Що там, що їсти зварити,
Погодувати там діти —
Нічого їм і робити!
Нашому ж братчикові мужикові
Гірш, ніж волові:
Робиш щодня до кривавого поту
Й не переробиш ніколи роботу:
Треба орати і сіяти, треба й косити,
З поля возити снопи й молотити —
Е! та вже що і казати!
Хоч ось візьми й не виходячи з хати:
Кожний кілочок тобі і поличка

Наша робота — воно ж не дурничка!
Жінці ж все забавки, діла ж нема!..
Так метикує частенько Хома.
Слухала довго Марина й мовчала.
Розум сама собі мала.
А як увірилось те ж все та те їй щодня вислухати, —
— Слухай сюди, чоловіче! — вона починає казати:
— Нащо все лаять жіноту?
Ну лишень завтра мінька на роботу!
Я вже така тобі добрая буду,
Що чоловічеє лихо на той день відбуду:
Вийду у поле косити,
Ти ж зоставайся варити;
Звариш обід та й винось, щоб і я попоїла.
Та іще трошки на завтра єсть діла:
Просо стовкти мені, масло тоді сколотити —
Нічого більше робити!
Тільки гляди: нагодуй та доглянь ти дитину,
Та і курчат назирай, щоб в лихую годину
Часом бува не вхопила шуліка —
Все: тут робота, здається мені, невелика!
— Добре! — на те їй Хома відмовляє,—
Мудрощів тут вже ніяких немає,
Бо тут немає ніякого й діла.
Тільки ж і ти щоб луку мені за день скосила:
Завтра побачим, чи втнеш ти косою —
Матиму, мабуть, сміху я з тобою!
— Та — що Бог дасть, те і буде —
Вже ж і жінки таки люде!
Так промовляли
Та й спати вони полягали.
Тільки уранці зоря заясніла,
Вже чоловіка Марина збудила:
— Час, чоловіче, вставати,—
Треба корову доїти, в печі розтопляти!

З полу підвівся Хома, у потилиці чуха:
— Будиш, неначе невістку свекруха —
Нащо так рано? — Марина сміється:
— То чоловікові рано здається,
Нам же оце саме час уставати.
Вже я іду! Ти ж корову вставай одганяти!
Хліба взяла та й пішла собі з хати.
Чухався довго й кректав ще Хома,
Далі почав обуватися — онучі нема.
Чи ще живий, чоловіче? Чому
Ти не виносив обідать? — говорить йому.
— Де твоє масло, курчата, пшоно?
Бачить,— тут лихо та ще й не одно:
В хаті й на дворі ладу скрізь нема.
Трохи не плаче Хома:
— Жінко-голубко! до віку, до суду
Більше ніколи казати не буду,
Що у жіноти
Немає роботи!
Знаю тепер я до вічного віку
Хатню роботу жіночу велику,
Знаю тепер чого варта вона:
Наша робота одна та й одна,
А у жінок, мабуть, тисяча буде.
Всім розкажу, нехай знають всі люде,—
Всім-бо нам треба те знати,
Як ми повинні жінок шанувати!..
1889.IX.7(19)